

Allmänkemikalier 2019

I nuläget har 20 allmänkemikalier ett icke-tidsbegränsat godkännande av EU-kommissionen. För att bli godkända som allmänkemikalier får ämnena inte ha några farliga egenskaper eller medföra skadliga effekter för användare eller miljö. Allmänkemikalier får inte marknadsföras som växtskyddsmedel. Användare ska inte behöva använda särskild skyddsutrustning, men försiktighet kan vara på sin plats vid hantering av till exempel natriumbikarbonat och kalciumhydroxid. De flesta av allmänkemikalierna har inte ingått i försök eller blivit effektivitetsutvärderade, vilket betyder att deras effekt är oklar. Kontrollera gärna effekten på ett mindre antal plantor innan du behandlar större areal. De allmänkemikalier som är tillåtna i ekologisk produktion ska vara godkända både som livsmedel och vara av vegetabiliskt eller animaliskt ursprung (alternativt upptagna i bilaga 2 i Nationella Riktlinjer för ekologisk produktion). Vilka som är tillåtna i ekologisk produktion framgår av kommentarsfältet. Listan uppdateras årligen.

EU-godkända allmänkemikalier i februari 2019

Allmänkemikalie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
Diammoniumfosfat	Mot körsbärsfluga	40 g/L		6–8 veckor		Massfångst i fällor upp till 100 fällor/ha. Enkla fällor kan du tillverka av 1-2 liters plastflaskor. Borra 4-6 hål vid flaskhalsen med diameter ca 5 mm, eller gör hål med ett glödgat gem. Fyll fällan till ¾ med diammoniumfosfatlösningen. Häng fällan på den skuggiga sidan av trädet. OBS! Nu tillåtet i ekologisk odling.
Fruktos	Mot äpplevecklare	60-100 g/ha	5–7	21	BBCH 6–65 Från knoppsprickning t.o.m. full blom	Spruta tidigt på morgonen. Tillåtet i ekologisk odling.
Kalciumhydroxid, släckt kalk	Mot fruktträdskräfta och andra sjukdomar i kärn- och stenfrukt	63–104 L /ha (24 % stamprodukt)	2–7	5–14	Från bladfall till slutet av december	Sprutning. Tillåtet i ekologisk odling.
Kitosanhydroklorid OBS! Tidigare kitosanväteklorid.	Mot svamp- och bakterieangrepp i frukt och bär på friland och i växthus	0,1–0,8 kg/ha	4–8	14	Från ett utvecklat blad till fruktutveckling	100 % kitosanhydroklorid, till exempel Chitoplant Växtstärkande mot svampsjukdomar och bakterier. Tillåtet i ekologisk odling.

Allmänkemiealie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar	
Ska vara kitosanhydroklorid	Mot svamp- och bakterieangrepp i grönsaker på friland och i växthus	0,1–0,4 kg /ha	1	–	Från bladutveckling på huvudskott till skördemognad	Tillåtet i ekologisk odling	
	Mot svamp- och bakterieangrepp i kryddor på friland och i växthus				DC 11–59		
	Mot svampsjukdomar i spannmål				Pulver som blandas med sättpotatis före sättning		Utsädesbehandling.
	Mot svampangrepp i potatisodling genom betning av utsäde				Pulver som blandas med utsäde före sådd		
	Mot utsädesburna svampsjukdomar i spannmål				Pulver som blandas med frö före sådd		
	Mot svampangrepp i sockerbetsodling genom betning av utsäde						
Lecitin	Mot mjöldagg i äpple och krussjuka i persika	0,375–0,75 kg/ha	3–12	5 Karens 5 dygn	BBCH 3–79 Från bladknoppssvällning till att frukten har nått 90 % storlek	Tillåtet i ekologisk odling	
	Mot mjöldagg i krusbär	1–2 kg/ha	2–4	5	BBCH 10–85 Från knoppssprickning till första bären har sorttypisk färg		
	Mot mjöldagg i jordgubbar och hallon	0,6–1,0 kg/ha	3–12		BBCH 10–89 Från hjärtbladen är fullt utvecklade till och med skörd		
	Mot mjöldagg i grönsaker, t.ex. gurka, på friland och i växthus	1,5–2,25 kg/ha	2	7			
	Mot mjöldagg i sallat på friland och i växthus		1	–			
	Mot mjöldagg i vintersallat på friland och i växthus		2–6	7			
	Mot potatisbladmögel i tomat på friland och i växthus		3–12	5			

Allmänkemi	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
Lecitin	Mot mjöldagg i endive på friland och i växthus	0,075–0,225 kg/ha				Tillåtet i ekologisk odling
	Mot mjöldagg och andra svampsjukdomar i prydnadsväxter, speciellt rosor, på friland och i växthus			Karens 30 dygn	BBCH 11–85 Från första bladparet är helt utvecklat till att druvorna är halvmogna	
	Mot mjöldagg i vin					
NY! Lökolja <i>Allium cepa</i>	Mot morotsfluga i morot, rotselleri, palsternacka, rotpersilja	Två alternativ: 1. Håll 20 ml lökolja i varje cylinder 2. Lägg 4,4 g lökolja och fyll till 30 g med ethylene- vinylacetate granuler.		1	Kort efter uppkomst eller plantering	Använd glas- eller plastcylindrar med hål upptill. Granulerna hjälper till att sprida ångorna från lökoljan. 4–8 dispenserar/ha OBS! Endast alternativ 1 tillåtet i ekologisk odling.
Natriumbikarbonat	Mot mjöldagg i grönsaker, bär samt prydnadsväxter på friland och i växthus	2–5 kg/ha 0,33–1,0 %	1–8	10	BBCH 12–89 Från det andra bladet till skördemognad	Provspruta på ett mindre antal plantor före användning och notera effekten. OBS! Nu tillåtet i ekologisk odling.
	Mot vinmjöldagg i vin	2,5–5 kg/ha 0,42–2,0 %		Karens 1 dygn		Volym och dos kan variera beroende på bladverkets storlek. Högre koncentration än 1,0–2,0 % kan vara fyttotoxisk.
	Mot skorv i äpple	2,5–5 kg/ha 0,5–1,0 %			BBCH 10–85 Från musöron till första frukt med sorttypisk färg	OBS! Nu tillåtet i ekologisk odling.
	Mot levermossa i krukväxtproduktion	122 kg/ha	1			Prova först att strö ut pulvret på ett mindre antal krukor och kontrollera effekten, för att undvika fyttotoxicitet. OBS! Nu tillåtet i ekologisk odling.
Natriumklorid	Mot mjöldagg i vin	1200–4000 g/ha	1	1–2	BBCH 10–57 Från grön spets till första kronbladen synliga i knopp	Natriumklorid används som punktbehandling vid tidig upptäckt av svampsjukdom.
	Mot svampsjukdomar (<i>Cladobotryum</i> , <i>Lecanicillium</i> , <i>Mycogonome</i>) på trädgårdschampinjon	80–100g/ha		Karens 30 dygn	Vid begynnande angrepp inte tidigare än 16 dagar från kulturtidens början	

Allmänkemikalie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karenstid (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
-----------------	-------------------	-----	-----------------------------	---	---	-----------

Natriumklorid	Mot vinskottvecklare, <i>Lobesia botrana</i>	1,2 kg/ha	Beror på äggstadiet	1–3	1:a generationen sent april–maj (BBCH 55–57), 2:a generationen juli (BBCH 75–77) 3:e generationen september (BBCH 83–91) Till BBCH 87 Från vår till skördeklar frukt	Insekten ännu inte påträffad i Sverige.
Nässla <i>Urtica</i> spp.	Mot persikbladlus, ullus, blodlus, diverse bladlöss i kärn- och stenfrukt, valnöt och röda vinbär	Färska nässlor: 75 g/L Torkade nässlor: 15 g/L	1–5	Min. 7 dagar, vanligtvis 15 dagar Karenstid 7 dygn	Från vår till skördeklar frukt	Nässelextrakt: Låt nässlor (unga skott som ej satt frö, färska eller torkade) ligga i blöt i 3-4 dagar vid 20°C. Rör om dagligen. Filtrera och späd 5 ggr med färskt vatten. Kontrollera att pH är 6-6,5. Förebyggande behandling är ineffektiv.
	Mot bladlus på fläder		1–5	15	Vår-sommar	Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot rosenbladlus och bladlus på spirea		3	15	Mot ägg eller larver enligt prognos	
	Mot äppelvecklare i äpple och päron		1–6	7–21	Från vår till BBCH 87 (skördeklar frukt)	
	Mot blom-och grentorka på äpple, plommon och persika		1–6	Min. 7 dagar, vanligtvis 15 dagar 7–21	Från vår till BBCH 89 (skördeklar färg)	
	Mot vinbladsmögel i vin		1–6 3 före och 3 efter blomning			
	Mot växthuspinnkvalster i vin		1–5		Till BBCH 89 Från vår till skördeklar bönor	
	Mot bönbladlus		1–6 (vanligtvis 3)			
	Mot växthuspinnkvalster i bönor		1–5		Från vår till BBCH 19 (9 eller fler blad har vecklat ut sig)	
	Mot bladlöss i sallat och kålväxter					
	Mot randig jordloppa i kål					
	Mot kålmal i kål				Från vår till BBCH 49 (full bladmassa är uppnådd)	
	Mot svartfläcksjuka i kålväxter				Från vår till BBCH 49 (fullt utvecklad bladmassa)	
	Mot potatisbladsmögel i potatis				Från vår till BBCH 49 (till och med knöltillväxt)	

Allmänkemie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
Nässla <i>Urtica</i> spp.	Mot persikbladlus i potatis	Inblandat i mulch: 15 kg/ha	–	1	–	Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot mjöldagg, förökningsvampar och rotsjukdomar i frilands- och växthusgurka					Mixa torkade nässelplantor (ej rötter) med mulch (marktäckning med biologiskt material): 83 g per kg mulch.
	Mot rosrost och svartfläcksjuka i rosor					Tillåtet i ekologisk odling.
Senapsfröpulver OBS! Tidigare senapsfrömjöl.	Mot stinksot i vete	1,5 kg senapsfrö- pulver till 100 kg utsäde	1	–	Utsädesbehandling före sådd	Mixa 1,5 kg senapsfröpulver med 4,5 L vatten. Behandla 100 kg utsäde med blandningen. Tillåtet i ekologisk odling.
Solrosolja	Mot mjöldagg i tomat på friland	0,5–5 L/ha	2–4	8 Karens 2 dygn	BBCH 32–37 och BBCH 61–71 Från och med andra internoden t.o.m. sjunde internoden på huvudstammen samt från första blomman på första klasen har slagit ut t.o.m. första frukten på första klasen har nått full storlek	Undvik att behandla under blomning. Tillåtet i ekologisk odling.
Sukros	Mot äpplevecklare	6–10 g/ha	7–10	15	BBCH 6–65 Från första knoppsprickning t.o.m. full blom	Spruta på bladverket tidigt på morgonen. Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot majsmott	2 g/ha	3–4	15	BBCH 12–51 Från 2 utvecklade blad t.o.m. att hanblomman synlig i toppen av plantan	
Sälg, vide eller pil- bark <i>Salix</i> spp.	Mot krussjuka i persika	500–1000 L/ha växtextrakt, enligt recept under kommentarer	2–6	7	BBCH 10–57 Från grön spets till första kronbladen synliga i knopp BBCH 53–67	Växtextrakt gör du på följande sätt: 200 g salix-bark får sjuda i 80°C under lock i ett rostfritt kärl i 30 liter vatten i 2 h. När dekokten har svalnat, sila genom ett rostfritt filter och späd till en 3 ggr större mängd med vatten. Koncentrationen i lösningen som ska sprutas på grödan är då 2,22 g/L. Justera pH till 6,2. Ska användas inom 24 h efter beredning. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, ej över 25 °C. OBS! Nu tillåtet i ekologisk odling.
	Mot skorv och mjöldagg i äpple				Från grön spets t.o.m. majoriteten av kronbladen fallit BBCH 10–57	
	Mot vinbladmögel och vinmjöldagg i vin	100–300 L växtextrakt /ha, enligt recept	Från ett utvecklat blad till blom			

Allmänkemi	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
NY! Talk E553b	Mot skadeinsekter som bladloppor, fruktträdsspinnkvalster, <i>Drosophila suzuki</i> i fruktodling	Första behandling: 21,25 kg/ha Efterföljande behandling: 17 kg/ha	2-5	3-4 veckor	Från BBCH 41	Sprutvätskan ska tillredas omedelbart innan och hållas under kontinuerlig omrörning under sprutningen.
	Mot svampsjukdomar som skorv och mjöldagg i fruktodling	12,75 kg/ha	3-5	2-3 veckor		
	Mot svampsjukdomar i vin	12,75 kg/ha	2-5	3-4 veckor	Från BBCH 20	
Träkolsera (Aktivt kol med bentonitlera)	Mot ESCA (Black Measles) i vin	500 kg/ha	1 gång/ 3 år	-	-	ESCA är en svampsjukdom, ännu inte påträffad i Sverige Applicera som granulat i jorden.
Vassle	Mot mjöldagg i gurka och squash, i växthus	6-30 L/ha eller 0,036-0,24 kg/ha Koncentration 60-80 g/L	3-5	7	BBCH 19-49 Från 9 utvecklade blad till strax innan första blomknoppen synlig	Använd vassle snarast och lagra den inte i metallbehållare. Vassle finns att köpa som pulver. Spruta på bladverket i solljus för bästa effekt.
Vinäger	Mot svampangrepp i morot, tomat, chilipeppar och kål genom betning av utsäde	1/1-lösning med vinäger/vatten	1	-	Höst till vår	Tillåtet i ekologisk odling. Blötlägg fröet strax före sådd.
	Mot stinksot i vete genom betning av utsäde				Höst	Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot strimsjuka i korn genom betning av utsäde Fruktträd, bärbuskar och prydnadsträd, prydnadsbuskar	Lösning med förhållandet 50 ml vinäger till 1 L vatten	1 behandling /träd eller buske		-	För desinficering av redskap före beskärning. Tillåtet i ekologisk odling.
Väteperoxid	Mot jordbakterien <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>vitiens</i> i sallat	Lösning med konc. 10-15 g/L	1		Före sådd	Blötlägg utsädet i lösningen 5-15 minuter före sådd.
	Mot jordbakterier i tomat	Lösning med konc. 25-49 g/L	1		Före sådd	
	Mot förökningsvampar i prydnadsväxter (snittblommor till exempel)	Lösning med konc. 15-30 g/L			Före användning av beskärningsverktyg	För desinficering av beskärningsverktyg. Vänta 30 sekunder innan du börjar använda redskapen.

Allmänkemiealie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dygn)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
Åkerfräken <i>Equisetum arvense</i> L.	Mot skorv och mjöldagg i äpple och mot krussjuka i persika	500–1000 L/ha färdig lösning enligt receptet på växtextrakt	2–6	7	BBCH 53–67 Från blomknoppsprickning t.o.m. avslutad blomning BBCH 10–57 Från ett utvecklat blad till strax före blom	Växtextrakt: Blötlägg 200 g torkade åkerfräkenstjälkar (använd åkerfräken och inte kärrfräken, <i>Equisetum palustris</i> L.) i 10 liter vatten i 30 minuter och koka sedan i 45 minuter. Justera pH i kokvattnet till 6,5. När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint säll och späd med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2 g/L (200 g i 100 liter vatten). Använd inom 24 h för att undvika mikrobiell tillväxt. Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot mjöldagg i vin	100–300 L/ha färdig lösning enligt receptet på växtextrakt				
	Mot gråmögel, mjöldagg och andra svampsjukdomar i jordgubbar.	Max 300 L/ha färdig lösning enligt receptet på växtextrakt	4–8	5–14	BBCH 01–89 Från ett utvecklat blad till strax före blom.	
	Mot mjöldagg och rotsjukdomar i gurka i växthus	Max 300 L/ha färdig lösning enligt receptet på växtextrakt	2	3–4 Karens 15 dygn	BBCH 19–49 Från 9 utvecklade blad till strax före synlig blomknopp BBCH 51–59 Från första synliga blomklase till den första blomknoppen på klase 9 har sträckt ut sig	Du kan också använda marktäckning: Blanda 9,0 kg torkad åkerfräken med 100 kg mulch och lägg under plantorna - maxdos per hektar vid en behandling/år. Tillåtet i ekologisk odling.
	Mot torrflecksjuka och bladflecksjuka i tomat på friland		1	14 Karens 15 dygn		
	Mot potatisbladmögel och torrflecksjuka i potatis					
	Mot mjöldagg rost och andra sjukdomar i prydnadsprunus, på friland och i växthus	9,0 kg torkad åkerfräken till 100 kg mulch/ha	1	–	–	För marktäckning: Blanda 9,0 kg torkad åkerfräken med 100 kg mulch och lägg under plantorna - maxdos per hektar vid en behandling/år. Tillåtet i ekologisk odling.
Öl	Mot sniglar och snäckor	Outspädd	1–5		Vid begynnande angrepp	Använd utspädd öl i täckt fälla för sniglar Tillåtet i ekologisk odling